

Tabel met stand van zaken 50 maatregelen Nij Begun

Maatregel	Stand van zaken per juli 2026
0. Groningen zonder gaswinning	De wettelijke bepalingen die de sluiting van het Groningenveld regelen zijn op 19 april 2024 in werking getreden.
1. Het kabinet legt jaarlijks verantwoording af over de Staat van Groningen	Met deze kabinetsreactie op de Staat van Groningen en Noord-Drenthe 2026 legt het kabinet verantwoording af over de resultaten van het gevoerde beleid. De Tweede Kamer heeft op 21 april 2026 ingestemd met het wetsvoorstel waarmee het jaarlijks uitbrengen van de Staat van Groningen en Noord-Drenthe, en de kabinetsreactie daarop, een wettelijke verplichting wordt. Het wetsvoorstel ligt momenteel ter behandeling voor bij de Eerste Kamer.
2. Duidelijkheid over het gebied waar schade wordt vergoed	De AMvB Effectgebied is per 1 januari 2024 in werking getreden, dit betreft een minimale afbakening van het gebied waarbinnen het IMG in ieder geval schade afhandelt met toepassing van het wettelijk bewijsvermoeden.
3. Stoppen met onderzoek naar causaliteit van schades	<p>Het IMG is per 1 juli 2024 gestart met het aanbieden van daadwerkelijk herstel, waarbij schade zonder onderzoek naar de schadeoorzaak tot een bedrag van 60.000 euro wordt hersteld door een aannemer van het IMG of een door de inwoner gekozen aannemer.</p> <p>Ook bij de vaste vergoedingen (vaste eenmalige schadevergoeding, aanvullende vaste vergoeding en vaste herhaalvergoeding) vindt geen onderzoek naar de schadeoorzaak plaats.</p> <p>De Tweede Kamer heeft op 21 april 2026 ingestemd met een wetsvoorstel waarin een duurzame grondslag voor daadwerkelijk herstel wordt gecreëerd. Deze grondslag vervangt de tijdelijke juridische constructie waarop het IMG nu daadwerkelijk herstel aanbiedt.</p>
4. Het IMG lost knelpunten proactief op	Het IMG is sinds 30 september 2023 bevoegd om knelpunten op te lossen in zaken waarbij het wettelijk kader van de aansprakelijkheid onvoldoende ruimte biedt voor een passende oplossing. Het IMG heeft deze bevoegdheid bijvoorbeeld gebruikt om n.a.v. Nij Begun bewoners met langlopende dossiers in bezwaar de mogelijkheid te bieden gebruik te maken van een ruimhartig aanbod, zodat bewoners snel een punt konden zetten achter de slepende procedures en zo daadwerkelijk een nieuw begin konden maken. Binnen het IMG zet het Team op Maat (TOM) de Knelpuntenregeling in om unieke en schrijnende situaties op te lossen wanneer de wettelijke kaders daar onvoldoende ruimte voor bieden.
5. Vaker keuze voor schadeafhandeling met vaste vergoeding	<p>Sinds november 2021 bood het IMG een vaste eenmalige schadevergoeding van 5.000 euro aan. Sinds maart 2024 is deze vaste vergoeding verhoogd naar 10.000 euro.</p> <p>Eind november 2024 is het IMG gestart met de aanvullende vaste vergoeding (AVV). Deze schademaatregel is voor bewoners die eerder een schadevergoeding lager dan 10.000 euro ontvingen. Daarnaast heeft het IMG inmiddels de AVV voor oud-eigenaren aangekondigd. Deze wordt nog verder uitgewerkt en de implementatie wordt vanaf 2027 verwacht.</p> <p>Het IMG heeft in april 2026 de vaste herhaalvergoeding opengesteld. Dit is een schadevergoeding van 5.000 euro, voor bewoners die na een</p>

	<p>eerdere schadevergoeding en een nieuwe beving opnieuw schade hebben en deze bij het IMG melden.</p>
<p>6. Herhaalde schades worden voorkomen met duurzaam schadeherstel</p>	<p>Per 1 januari 2026 is de nieuwe werkwijze Duurzaam Herstel van kracht. Hiermee is onder andere het maximumherstelbedrag per adres verhoogd tot de WOZ-waarde, met een maximum van 500.000 euro. Dit vergroot de oplossingsmogelijkheden en versimpelt en versnelt het besluitvormingsproces. Ook is het toepassingsgebied van de regeling vastgesteld, waarbij wordt gefocust op de zwaarst getroffen gebieden.</p>
<p>7. Hogere overlastvergoeding bij meervoudige schademeldingen</p>	<p>Bij de vaste herhaalvergoeding van 5.000 euro is de hogere overlastvergoeding bij herhaalmeldingen opgenomen in dit vaste bedrag. Daarnaast zal deze hogere overlastvergoeding, van ten hoogste 1.200 euro, vanaf eind 2026 voor de maatwerkregeling worden geïmplementeerd.</p>
<p>8. Aanpassen vergoeding van immateriële schade</p>	<p>De herbeoordeling van 70.000 aanvragen voor vergoeding voor immateriële schade is afgerond in maart 2024. Ruim 24.000 aanvragers ontvingen een (hogere) bedrag vanwege de verruimde regeling voor immateriële schade. In totaal is hierdoor ruim 63 miljoen euro extra aan schadevergoeding uitgekeerd.</p> <p>Daarnaast zijn de volgende aanpassingen inmiddels ook doorgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sinds oktober 2023 is het ook voor kinderen mogelijk om een immateriële schadevergoeding aan te vragen. Ook zijn verschillen binnen huishoudens gelijkgetrokken. ○ Het is sinds september 2024 mogelijk om een vervolgaanvraag te doen als de persoonlijke situatie is veranderd. ○ Sinds 2024 vult het IMG de schadevergoeding automatisch aan als blijkt dat er recht is op een hogere vergoeding. ○ Het IMG beoordeelt sinds september 2025 ook de aanvraag voor immateriële schadevergoeding van huurders en eigenaren op dezelfde manier. ○ Tot slot ontvangen gedupeerden de maximale immateriële schadevergoeding bij versterking of sloop/nieuwbouw vanwege een onveilige woning.
<p>9. Soepeler omgang met termijnen bij schadeafhandeling</p>	<p>Het IMG heeft voorafgaand aan Nij Begun zijn beleid inzake de omgang met termijnen versoepeld. Bewoners krijgen twee keer zoveel tijd als wettelijk vastgelegd om een bezwaar in te dienen. Ook verwacht het IMG vanaf eind 2026 de huidige overlastvergoeding bij overschrijding van beslistermijnen aan te passen.</p> <p>De Tweede Kamer heeft ook ingestemd met een wetsvoorstel waarin wordt geregeld dat de beslistermijnen van het IMG op een aantal momenten wordt opgeschort, deze opschorting heeft als doel dat bewoners een geïnformeerde keuze kunnen maken tussen de verschillende vormen van schadeafhandeling. Er zijn objectieve criteria opgenomen in de wetsbepaling, zodat duidelijk is tot wanneer de opschorting loopt.</p> <p>Met bovenstaande punten is invulling gegeven aan de aangenomen Kamermotie Beckerman/Bushoff over hanteren van soepele termijnen voor gedupeerden en zorgen dat gedupeerden niet eindeloos hoeven te wachten (36836-59).</p>

10a. Gebiedsgerichte crisisaanpak voor versnelling van de versterking	De NCG werkt gebiedsgericht aan de versterkingsopgave. Deze aanpak wordt o.a. toegepast binnen de Dorpenaanpak en sinds najaar 2023 ook breder binnen de versterkingsopgave. Aan de hand van de Handreiking Gebiedsgericht werken van het Atelier Rijksbouwmeester kan NCG samen met gemeenten en andere partners zorgen dat versterking en vernieuwing bijdragen aan het behoud van karakteristieke wijken, dorpen, straten en gebouwen. Voor specifieke gebieden worden maatwerkoplossingen opgezocht.
10b. Mandaat 50.000 euro bewonersbegeleider NCG	Bewonersbegeleiders van NCG beschikken sinds 10 mei 2023 over een mandaat van 50.000 euro om proactief bewoners te kunnen helpen, zonder verdragende besluitvorming over budgetten. Sindsdien hebben bewonersbegeleiders circa 1.700 keer het mandaat benut.
11. De NCG maakt de uitvoering van de versterking meer mensgericht	NCG heeft de bewonerscontactreis uitgebreid door contactmomenten beter af te stemmen op de behoeften van bewoners. Daarnaast is een vijftigtal brieven, besluiten en informatiebladen herschreven in begrijpelijker en bewonersvriendelijker taal.
12a. Meer maatwerk om verschillen in de versterkingsopgave tegen te gaan	De NCG past maatwerk toe om onaanvaardbare verschillen tegen te gaan in de versterkingsopgave. In de beleidsbrief versterken van 24 januari jl. (Kamerstukken II, vergaderjaar 2024/25, 35561, nr. 66) zijn de kaders gegeven. De NCG heeft deze kaders in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de regio uitgewerkt en past deze nu ook op verschillende plekken toe.
12b. Verschil overlastvergoeding tussen huurders en eigenaren wegnemen	De overlastvergoeding voor eigenaren is vanaf april 2023 beschikbaar voor aanvragen van huurders. Deze regeling wordt in 2024-2025 ook met terugwerkende kracht tot 2015 uitgevoerd.
13. Meer aandacht voor ruimtelijke kwaliteit in de versterkingsopgave	Het Atelier Regiobouwmeester adviseert de NCG en betrokken partners over ruimtelijke kwaliteit in versterkingsprojecten, op pand- en gebiedsniveau. Hiervoor zijn verschillende instrumenten ingericht, zoals het kader inzet architecten dat ervoor zorgt dat er waar dat nodig is architecten bij de versterking betrokken worden een handreiking voor gebiedsgericht werken. Ook wordt in verschillende ontwerptrajecten aan de toekomst van de Groninger boerderij in het Groninger landschap gewerkt. Uitvoeringsplannen van NCG worden afgestemd op provinciale programma's voor onder meer Agro, mkb en Erfgoed, zodat boeren, ondernemers en erfgoedeigenaren beter worden geholpen.
14. Extra impuls voor leefbaarheid en wijkontwikkeling	Het Rijk, NCG en de vijf versterkingsgemeenten hebben een bestedingskader ontwikkeld ter verbetering van de leefbaarheid en de wijkontwikkeling in gebieden die te maken hebben (gehad) met de versterkingsopgave of problemen rond schadeafhandeling. Sinds de publicatie van de meerjarige SPUK-regeling voor de provincie Groningen en de aardbevingsgemeenten in 2024 hebben decentrale overheden jaarlijks middelen ontvangen.
15. Extra geld voor herstel van de openbare ruimte ná afronding van de versterking	Sinds de publicatie van de meerjarige SPUK-regeling voor de provincie Groningen en de aardbevingsgemeenten in 2024 hebben decentrale overheden jaarlijks middelen ontvangen.
16. Vergoeding voor eigen tijd van bewoners in de versterking	Bewoners, eigenaren en huurders die wachten op de versterking van hun woning, ontvangen van de NCG een vaste vergoeding van 2.500 euro per adres. Dit bedrag is een compensatie voor de tijd die zij hebben

	besteed aan het versterkingsproces of het wachten op een besluit op norm.
17. Indexering gestegen kosten batch 1.588	De gemeenten Eemsdelta, Groningen en Midden-Groningen zijn in overleg getreden met het Rijk over passende indexatie voor de gestegen bouwkosten binnen batch 1.588. Sinds de publicatie van de meerjarige SPUK-regeling voor de provincie Groningen en de aardbevingsgemeenten in 2024 hebben decentrale overheden jaarlijks middelen ontvangen. Voor batch 1588 is hier bij de Voorjaarsnota 2025 extra budget voor beschikbaar gesteld.
18. Extra budget personeelskosten decentrale overheden	Sinds de publicatie van de meerjarige SPUK-regeling voor de provincie Groningen en de aardbevingsgemeenten in 2024 hebben decentrale overheden jaarlijks middelen ontvangen.
19. Kosten voor juridische, technische en bouwkundige bijstand worden vergoed	<p>De twee regelingen waarmee eigenaren van een gebouw kosteloos juridische, financiële en bouwkundige bijstand kunnen ontvangen bij het schadeafhandelings- en versterkingstraject van hun gebouw, zijn in juli 2023 in werking getreden. Beide regelingen zijn begin 2026 uitgebreid, waardoor eigenaren (al dan niet via de advocaat of mediator) eveneens kosteloos de bijstand van een bodemkundige, hydroloog en/of ecooloog kunnen inhuren. De uitbreiding geldt tevens voor civiele zaken die zich in verband met de uitvoering van de versterking in eigen beheer of van het schadeherstel in eigen beheer tijdens of na afloop daarvan kunnen voordoen, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van bouwfouten door de aannemer of architect.</p> <p>Het PEGA-wetsvoorstel dat momenteel ter behandeling voorligt bij de Eerste Kamer, bevat een grondslag om bij AMvB de reikwijdte van deze bijstand uit te breiden. De concept-AMvB waaraan momenteel wordt gewerkt, breidt het recht op rechtsbijstand uit naar huurders en andere rechtmatige gebruikers die een besluit van het IMG of de NCG ontvangen, evenals naar eigenaren in de batch 1.588 en Zandplantenbuurt-Zuid. Ook kunnen eigenaren in de verschillenaanpak in het kader van de versterking kosteloze bouwkundige en financiële bijstand krijgen (naast het feit dat kosteloze rechtsbijstand bij bezwaar en beroep geldt voor alle besluiten voor eigenaren op grond van de wet, dus ook deze besluiten). Tot slot krijgen huurders met een schadebesluit recht op financiële bijstand.</p>
20. Dejuridificering	NCG en IMG werken aan het milder, makkelijker en menselijker maken van de schadeafhandeling en versterking. Het IMG gaat in beginsel niet in hoger beroep tegen uitspraken in het voordeel van bewoners en is gestopt met de inzet van de Landsadvocaat in procedures tegen bewoners. Door het stoppen met causaliteitsbeoordelingen bij daadwerkelijk herstel en de vaste vergoedingen bij de schadeafhandeling, wordt een belangrijke aanleiding voor geschillen weggenomen. Mocht er toch een geschil ontstaan tussen bewoners en het IMG, probeert het IMG hier buiten de rechtbank alsnog tot een vergelijk te komen. De NCG procedeert in beginsel niet zelf tegen de bewoner en zal dat in de toekomst ook niet doen. Via de subsidieregeling rechtsbijstand van de Raad voor Rechtsbijstand (RvR) kunnen eigenaren en IMG/NCG kiezen voor het inzetten van een kosteloze onafhankelijke mediator.

21a. Meer zeggenschap voor bewoners	Binnen de vier dorpen van de Dorpenaanpak zijn dorpsteams ingevoerd. De ervaringen worden waar mogelijk ook toegepast in de rest van het versterkingsgebied.
21b. Digitaal portaal voor bewoners	In mei 2026 is actuele informatie over de voortgang van de versterking via MijnNCG beschikbaar voor circa 7.000 eigenaren in de versterkingsopgave. Eind september 2025 ging de laatste versie van het portaal live. Hierbij werd de gebruikersgroep uitgebreid met circa 1.500 eigenaren.
22. Betere ondersteuning door IMG, NCG en SNN met één loket	In 2025 is de Agenda voor Herstel ondertekend. Dit is een samenwerking tussen het Rijk, NCG, IMG, de vijf versterkingsgemeenten en de provincie. In deze agenda zetten we niet in op een grote stelselwijziging, maar maken we nu al slimmer gebruik van de mogelijkheden die er al zijn. Zo weten we elkaar beter te vinden en worden knelpunten gezamenlijk besproken.
23. Aardbevingscoaches in elke gemeente	In de vijf aardbevingsgemeentes zijn aardbevingscoaches of welzijnswerkers actief. IMG en NCG hebben (gezamenlijke) steunpunten in het versterkingsgebied. Het IMG heeft daarnaast 18 verschillende steunpunten verspreid door Groningen en Noord-Drenthe, waaronder een mobiel steunpunt.
24. Extra hulp aan agrariërs met schade	<p>Met Nij Begun heeft het kabinet 221 miljoen euro extra uitgetrokken voor de intensivering van het Agroprogramma door de provincie Groningen. Op 1 december 2023 heeft de provincie de investeringsregeling van het Agroprogramma opengesteld.</p> <p>In juli 2023 is het IMG van start gegaan met de nieuwe mestkelderregeling, waarbij schade aan mestkelders als gevolg van gaswinning wordt vergoed. De werkgroep Mestkelders is 19 oktober 2023 van start gegaan om de voortgang van de regeling te monitoren. Afgelopen najaar is de werkgroep Mestkelders, wegens het succes van de mestkelderregeling, samengevoegd met het agrarisch sector overleg waar naast de sector en het IMG ook NCG en de provincie aanschuiven. In het najaar van 2025 is het Regieoverleg Agro opgezet om complexe casuïstiek integraal te bespreken met alle betrokken partijen (NCG, IMG, provincie en gemeente).</p>
25. Extra steun voor ondernemers met schade en vergoeding van waardedaling aan bedrijfspanden	<p>Met Nij Begun heeft het kabinet extra middelen uitgetrokken voor het mkb-programma van de provincie Groningen. Sinds de publicatie van de meerjarige SPUK-regeling voor de provincie Groningen en de aardbevingsgemeenten in 2024 hebben decentrale overheden jaarlijks middelen ontvangen. Op 29 januari 2024 is door de provincie de deskundigensubsidieregeling opengesteld die mkb'ers ondersteunt in het aardbevingsgebied die een kennisvraag hebben als gevolg van de nadelige effecten van gaswinning in het Groningenveld. In januari 2024 zijn ook twee mkb-consulenten gestart bij het MKB-programma om gedupeerden met schade en/of versterken te helpen. In mei 2025 heeft de provincie de investeringsregeling van het MKB-programma opengesteld.</p> <p>Daarnaast is in december 2023 de Taskforce MKB gestart en in het najaar van 2023 is het IMG gestart met de waardedalingenregeling voor niet-woningen (zakelijke objecten).</p>

26. Voortzetting Erfgoedprogramma	Het provinciale Erfgoedprogramma is verlengd tot en met 2028. Op 12 mei 2026 is de actualisatie van het Erfgoedprogramma 2026-2028 naar de Tweede Kamer gestuurd. De pilot van de Vereniging Groninger Monumenteigenaren is op 6 september 2023 van start gegaan. Sinds de publicatie van de meerjarige SPUK-regeling voor de provincie Groningen en de aardbevingsgemeenten in 2024 hebben decentrale overheden jaarlijks middelen ontvangen.
27. Een sterk vangnet voor wie dit nodig heeft.	<p>Sinds januari 2024 kan de Commissie Bijzondere Situaties micro-ondernemingen helpen. December 2023 zijn de taskforces voor mkb en Complexe Zaken gestart. De verbeteringen in de reguliere schadeafhandeling en versterkingsoperatie, een geïntensiveerde samenwerking tussen NCG, IMG en regio, en andere aanvullende maatregelen voor mkb-ondernemers, agrariërs en bewoners zorgen ervoor dat deze doelgroepen beter worden ondersteund. De verwachting van de betrokken partijen is dat het aantal vastgelopen en/of complexe situaties hiermee ook verder zal afnemen.</p> <p>In 2025 is samen met betrokken partijen de inzet op de complexe situaties (mkb, agro, particulieren) en de beschikbare vangnetten en taskforces nader bekeken. Daarbij is ook gekeken of het nodig is om de verschillende instrumenten en de toegang hiertoe verder te stroomlijnen en/of de informatievoorziening te verbeteren. De Tweede Kamer is in juni 2025 hierover geïnformeerd. Uit de verkenning zijn een aantal verbeterpunten gekomen, deze worden momenteel met betrokken partijen verder uitgewerkt.</p>
28. Woningen die nog versterkt moeten worden, worden aardgasvrij-gereed gemaakt	Woningeigenaren die te maken krijgen met (middel-)zware versterking, waarbij sprake is van minimaal vier maanden bouwtijd en de bewoner langdurig niet thuis kan wonen, krijgen door de NCG-verduurzamingsmaatregelen tot het niveau aardgasvrij-gereed aangeboden als onderdeel van de versterking.
29. Verduurzamings-stimulering voor woningen in Groningen en Noord-Drenthe	<p>De subsidieregeling voor isolatie en ventilatie in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo is op 2 juni 2025 gepubliceerd. Op 3 juni is vervolgens het loket voor terugwerkende kracht geopend, voor bewoners die na 25 april 2023 al isolatiemaatregelen hadden uitgevoerd. Op 2 september 2025 is het subsidieloket geopend voor woningeigenaren die nog moeten isoleren. Dit gebeurt gefaseerd, waarin elke maand verschillende postcodes openen. Er zijn tot nu toe totaal zo'n 25.000 aanvragen gedaan. Ook is er voor bijna 120 mln. euro aan subsidie verleend (peildatum 01-06). Woningeigenaren die dat willen of nodig hebben, kunnen volledig ontzorgd worden. Ongeveer 12.000 woningeigenaren hebben zich hiervoor aangemeld en met 2/3^e hiervan is al contact opgenomen.</p> <p>Sinds april 2025 biedt NCG bewoners de mogelijkheid om versterking en isolatie gelijktijdig aan te pakken, na een positief besluit over de combinatie in januari 2025. Bewoners kiezen zelf of zij versterken en isoleren willen combineren, of de isolatie later via de reguliere subsidieregeling oppakken. Tot nu toe kiezen veel bewoners voor de optie om de isolatie tegelijk met de versterking uit te voeren.</p>
30. Uitbreiding toepassingsgebied woningverbeteringssubsidie	De regeling die een subsidie ter hoogte van 10.000 euro ter verduurzaming en verbetering van 15.000 aanvullende adressen biedt, is per 15 november 2023 opengesteld door het SNN. Een

	tegemoetkoming voor particuliere huurders en huurders via woningcorporaties is begin 2025 beschikbaar gesteld.
31. Gemeenten krijgen een eigen knelpuntenpot	Aardbevingsgemeenten beschikken over een gemeentelijke knelpuntenpot voor het wegnemen van psychosociale en sociaaleconomische knelpunten. Eind 2023 ontvingen zij hiertoe de eerste middelen. Sinds de publicatie van de meerjarige SPUK-regeling voor de provincie Groningen en de aardbevingsgemeenten in 2024 hebben decentrale overheden jaarlijks middelen ontvangen.
32. Steun voor Groninger Dorpen, Stut & Steun en maatschappelijke organisaties	De financiële steun aan Groninger Dorpen, Stut & Steun en maatschappelijke organisaties is gecontinueerd.
33. Jongeren krijgen een stem	De stem van jongeren bij de maatregelen van Nij Begun vindt het kabinet belangrijk. Om jongerenparticipatie in de regio structureel invulling te geven, trekt het Rijk op met o.a. de provincie Groningen en het NPG. Daarnaast biedt het IMG jongeren uit het aardbevingsgebied jaarlijks en al sinds 2021 een podium om hun ervaringen met gaswinning te delen in korte documentaires en video's om die zo voor het brede voetlicht te brengen.
34. Gemeenten krijgen extra budget voor de uitvoering van een sociale agenda voor Groningen en Noord-Drenthe	Bijna alle maatregelen van de Sociale Agenda zijn gestart. De maatregelen die nog niet gestart zijn volgen in de loop van dit jaar. In de regio wordt gewerkt met verschillende betrokken partijen in maatschappelijke allianties. Ook gemeenten spelen in de uitvoering een belangrijke rol.
35. Er komt een Economische Agenda voor Groningen en Noord-Drenthe	Regio en Rijk hebben in juni 2025 de Economische Agenda vastgesteld. Sindsdien werkte de kwartiermaker de agenda verder uit in een eerste meerjarig uitvoeringsplan voor de periode 2026 – 2028 en een jaarplan voor 2027. Dit biedt kaders voor de uitvoering waarmee een generatie lang 100 miljoen euro per jaar in de economische structuurversterking wordt geïnvesteerd in de regio. Daartoe vinden momenteel voorbereidende werkzaamheden plaats, zoals het ontwerpen van (financierings-)instrumenten en een passend afwegingskader. Parallel wordt rond de zomer van 2026 een gemeenschappelijke regeling opgericht. De stichting, die de economische agenda gaat uitvoeren, wordt eind 2026 opgericht. De medeoverheden hebben het principebesluit genomen dat in de gemeenschappelijke regeling zowel de Economische als de Sociale Agenda worden ondergebracht. Dit besluit wordt nog nader uitgewerkt.
36. Direct contact tussen Kamer en toezichthouder	In het wetsvoorstel voor de Kaderwet rijksinspecties wordt opgenomen dat de leiding van een rijksinspectie op verzoek van het parlement meer informatie kan verschaffen en toelichting kan geven. Het wetsvoorstel is tussen 27 januari tot 28 maart 2025 ter consultatie voorgelegd aan de samenleving. De voortgang van het wetsvoorstel heeft vertraging opgelopen door wisseling van bewindspersonen en aantreden van nieuw kabinet.
37. Actief openbaar maken van adviezen van rijksinspecties	Dit wordt meegenomen in het wetsvoorstel voor de Kaderwet rijksinspecties dat ervoor moet zorgen dat de toezichthouders van de rijksoverheid (de rijksinspecties) onafhankelijker hun taak kunnen uitvoeren. Het wetsvoorstel is tussen 27 januari tot 28 maart 2025 ter consultatie voorgelegd aan de samenleving. De voortgang van het

	wetsvoorstel heeft vertraging opgelopen door wisseling van bewindspersonen en aantreden van nieuw kabinet.
38. Introduceren collegiaal bestuur bij SodM	Het kabinet maakt mogelijk dat het SodM, conform de aanbevelingen van de enquêtecommissie, werkt met een collegiaal bestuur, bestaande uit de inspecteur-generaal en twee bestuursleden. Een dergelijke vormgeving van het bestuur zorgt ervoor dat de koers van de toezichthouder niet afhankelijk wordt gemaakt van één persoon en het bestuur in de vorm van een college minder gevoelig is voor eventuele beïnvloeding van buitenaf. Om uitvoering te kunnen geven aan maatregel 38 wordt de Mijnbouwwet op verschillende punten aangepast via het 'PEGA-wetsvoorstel'. Het wetsvoorstel is 21 april 2026 aangenomen in de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel ligt momenteel ter behandeling voor bij de Eerste Kamer.
39. Waarborgen voor onafhankelijke taakuitoefening Inspecties krijgen plek in Wet op de rijksinspecties	Het kabinet neemt de aanbevelingen die de Inspectieraad heeft gedaan om onafhankelijke taakuitoefening via het toezicht te waarborgen mee in de uitwerking van de Kaderwetwet Rijksinspecties. Het wetsvoorstel is tussen 27 januari tot 28 maart 2025 ter consultatie voorgelegd aan de samenleving in een internetconsultatie. De voortgang van het wetsvoorstel heeft vertraging opgelopen door wisseling van bewindspersonen en aantreden van nieuw kabinet.
40. Aanpassen ambtseed en stimuleren tegendenken binnen ministeries	Vanaf 1 januari 2025 leggen ambtenaren die in dienst komen bij de rijksoverheid een nieuwe versie van de ambtseed af. Deze geeft beter aan waar ambtenaren voor staan en hoe zij willen werken; op basis van gelijkwaardigheid, rechtvaardigheid en respect. Ook maakt de nieuwe tekst van de eed duidelijker dat ambtenaren werken in het algemeen belang voor onze samenleving.
41. Betere spreiding van de rijkswerkgelegenheid	Het kabinet heeft sinds 2024 een aanpak vastgesteld om de rijkswerkgelegenheid beter te spreiden. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft een sterkere coördinerende en adviserende rol gekregen om ministers te ondersteunen bij de zoektocht naar een betere spreiding van hun organisaties.
42. Bewindslieden en beleidsambtenaren gaan op grote schaal in gesprek met burgers.	Voor de uitwerking van de maatregelen uit <i>Nij Begun</i> werken ambtenaren van het ministerie van BZK in gezamenlijke teams met collega's van de decentrale overheden in Groningen en Noord-Drenthe. Ook andere rijksambtenaren zijn regelmatig in Groningen en Noord-Drenthe aanwezig in het kader van bewonersavonden, of om samen te werken met maatschappelijke organisaties en collega's van de decentrale overheden. Daarnaast is de regeringscommissaris veelvuldig aanwezig in Groningen om in gesprek te gaan met bewoners. Voor de kabinetsreactie op de SvGND 2026 is uitgebreid gesproken met inwoners van onder meer Loppersum, Delfzijl, Appingedam, Winsum, Uithuizen, Ten Boer, Winschoten, Veendam en Paterswolde.
43. Het Gasgebouw wordt de komende jaren ontmanteld	De beëindiging van de gaswinning uit het Groningenveld leidt tot de ontmanteling van het Gasgebouw. De NAM wil haar belang in kleine gasvelden verkopen aan derde partijen, en blijft dan enkel nog bestaan om de infrastructuur in het Groningenveld op te ruimen en de kosten voor schade en versterken te dragen.
44. Uitkomst gesprekken met Shell en ExxonMobil heeft geen effect op gedupeerden	De lopende juridische procedures en de eventuele gesprekken met Shell en ExxonMobil hebben geen invloed op het afhandelen van de schade en uitvoeren van de versterking door respectievelijk het IMG en de NCG.

45. Toezicht op opruimactiviteiten	<p>Het Groningenveld is definitief gesloten. Dit betekent dat NAM als laatste vergunninghouder op grond van de Mijnbouwwet 26 mijnbouwinstallaties, 349 putten en andere mijnbouwvoorzieningen, zoals pijpleidingen, moet ontmantelen. Het gaat om een complex en gefaseerd proces dat volgens NAM ongeveer tien jaar zal duren. Alle putten zijn buiten gebruik gesteld en per januari 2026 zijn 70 putten definitief afgesloten. Het merendeel van de installaties en voorzieningen wordt verwijderd of veilig achtergelaten. Een klein deel blijft zo lang als nodig in gebruik, bijvoorbeeld als monitoringslocatie voor metingen in en rondom het voormalige Groningenveld.</p> <p>NAM moet voldoen aan wettelijke verplichtingen en per locatie een verwijderingsplan indienen. SodM houdt toezicht op de ontmanteling en adviseert het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Ook andere partijen, zoals de Omgevingsdienst Groningen, houden toezicht op milieu en leefomgeving.</p>
46. Toets op borgen publiek belang in strategie staats- en beleidsdeelnemingen	<p>In de nieuwe strategie van EBN hebben publieke belangen een duidelijker plek gekregen. Daarnaast heeft EBN de standaard Overeenkomst van Samenwerking openbaar gemaakt en een overzicht van alle bestaande overeenkomsten gepubliceerd.¹ Alle nieuwe overeenkomsten die EBN sluit zullen actief openbaar worden gemaakt. Verder heeft EBN een verklaring maatschappelijk verantwoord ondernemen gepubliceerd en is EBN bezig om het toetsingskader voor beoordeling van investeringsvoorstellen aan te passen, zodat beter wordt verankerd hoe publieke belangen bij de beoordeling worden meegenomen. Gasunie heeft in 2024 haar strategie herzien.² In de nieuwe strategie zijn de publieke belangen getoetst en voldoende geborgd geacht.</p>
47. Meer transparantie over borgen publieke belangen door EBN	<p>EBN rapporteert in haar jaarverslag over het behartigen van publieke belangen bij de uitvoering van haar wettelijke taken. Verder neemt EBN de publieke belangen die worden gediend met een specifieke publiek-private samenwerking op in de overeenkomsten die zij aangaat.</p>
48. Er komt een Rijksprogramma voor duurzaam gebruik van de ondergrond	<p>Het Rijksprogramma Duurzaam Gebruik Diepe Ondergrond (DGDO) werkt aan de ruimtelijke inrichting van de diepe ondergrond ten behoeve van de leveringszekerheid en de energietransitie. In dit programma wordt inzichtelijk gemaakt, waar, wanneer en onder welke (ruimtelijke) voorwaarden activiteiten kunnen plaatsvinden. De maatschappelijke dialoog is gestart in het voorjaar van 2025. De betrokkenheid van inwoners bij beleidsontwikkeling wordt vormgegeven via een raadpleging in de vorm van een Participatieve Waarde Evaluatie. Daarnaast zullen in meerdere rondes in regio- en themasessies gevoerd worden met medeoverheden, maatschappelijke organisaties en bedrijven.</p>
49. Méér kennis, betere data en monitoring van mijnbouweffecten	<p>Het kabinet vindt voldoende data en kennis van essentieel belang voor veilig en verantwoord gebruik van de diepe ondergrond. In navolging van maatregel 49 zijn er op dit gebied belangrijke stappen gezet. Op het gebied van kennis werkt het kabinet aan de oprichting van een nieuw parapluprogramma voor duurzaam en veilig gebruik van de ondergrond: GeoKennisNL. Op dit moment is RVO bezig met het opzetten van de uitvoering hiervan. Het wetenschappelijke panel voor Sociale Effecten</p>

¹ <https://www.ebn.nl/over-ebn/samenwerking-en-projecten/>

² Zie het jaarverslag van 2024: [Voorwoord raad van bestuur > Jaarverslag 2024](#)

	<p>Mijnbouw is nu onderdeel van het Kennisprogramma Effecten Mijnbouw. De eerste onderzoeken zijn uitgezet. Daarnaast is TNO op verzoek van KGG bezig met het programma PEGA Invulling Ondergrond (PIO), een dataprogramma om meer data over de diepe ondergrond te verzamelen en op een betere manier te ontsluiten. Binnen het programma wordt o.a. data verzameld van vergunninghouders en gewerkt aan geothermie. Tot slot heeft KGG opdracht gegeven aan het KNMI om hun seismisch meetnetwerk uit te breiden. Fase 1 wordt op dit moment gerealiseerd en fase 2 is in voorbereiding.</p>
<p>50. Veiligheids- en risicostrategie voor ondergrondse activiteiten</p>	<p>De diepe ondergrond blijft een belangrijke rol spelen in het nieuwe energiesysteem. De kaders voor het omgaan met risico's worden daarom gebaseerd op rijksbreed beleid voor energietransitie, namelijk: de uitgangspunten voor evenwichtig omgaan met risico's voor de veiligheid en gezondheid van mensen. Dit beleid is eind 2022 bij uw Kamer aangekondigd. Sindsdien is de verdiepingsslag en ambtelijke afstemming met koepelorganisaties IPO en VNG afgerond. Na de zomer van 2026 wordt de definitieve uitwerking naar uw Kamer gestuurd.</p> <p>De uitgangspunten zijn bedoeld voor een evenwichtige en consistente aanpak bij de verschillende domeinen in de energietransitie. Op ieder domein is een specifieke uitwerking nodig. Zo ook voor activiteiten in de diepe ondergrond, zoals geothermie of opslag van energie in zoutcavernes. Aan deze uitwerkingen wordt al gewerkt, zoals het richtsnoer voor omgaan met de veiligheidsrisico's van waterstofopslag in zoutcavernes.³</p>

³(https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2025Z14309&did=2025D32562)